

gemeente
Zuidplas

Integraal Veiligheidsplan 2023 -2026

Zuidplas

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van de Gemeente Zuidplas. De naam van het plan zegt het al. Het gaat om een integrale aanpak voor de veiligheid in onze dorpen. Dit betekent dat we in Zuidplas met zijn allen verantwoordelijk zijn voor deze veiligheid. Ik ben dan ook heel blij dat dit plan tot stand is gekomen door een samenwerking tussen de gemeente, partners zoals de politie én de inwoners en ondernemers van Zuidplas.

Naast de noodzakelijke samenwerking is het ook belangrijk dat de menselijke maat niet uit het oog wordt verloren. Daarom zijn preventie en vroegsignalering belangrijke uitgangspunten binnen dit plan. Waar het kan willen we voorkomen in plaats van genezen. Daarnaast bieden we als gemeente hulp bij het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en ondernemers. Als burgemeester omarm ik deze aanpak van harte. Als wij samen de schouders eronder zetten, kunnen we bouwen aan een solide

en veilige leefomgeving voor ons allemaal. En niet onbelangrijk, ook behouden.

Ik wil iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit plan. Met vertrouwen kijk ik naar de toekomst als het gaat om de veiligheid in onze dorpen.

Han Weber
Burgemeester van Zuidplas

College van B&W gemeente Zuidplas.

Vlnr: Wybe Zijlstra, Jan Willem Schuurman, Michael Burgmans, Daan de Haas, Han Weber en Frans Klovert.

Inleiding

In het Integraal Veiligheidsplan 2023–2026 staan de prioriteiten en doelstellingen waar we de komende periode op het gebied van veiligheid mee aan de slag gaan. De komende jaren staan de volgende thema's centraal: Buurt & Veiligheid, Digitale Veiligheid, Ondermijnende criminaliteit, Jeugd & Veiligheid en Zorg & Veiligheid.

Totstandkoming prioriteiten en doelstellingen

Voor het opstellen van het Integraal Veiligheidsplan hebben we de trends en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid geanalyseerd. We hebben hiervoor onder andere gebruik gemaakt van de cijfers van de politie, de Veiligheidsmonitor en GGD Hollands Midden. Daarnaast hebben we een Veiligheidsconferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie zijn we in gesprek gegaan met onze veiligheidspartners, inwoners en ondernemers over wat zij belangrijk vinden. Aanvullend zijn er verdiepende gesprekken gevoerd.

Coalitieakkoord en collegeprogramma

De prioriteiten en doelstellingen sluiten aan bij het coalitieakkoord en bestuurlijke ambities genoemd in het collegeprogramma. Het motto van het collegeprogramma luidt: Ruimte voor iedereen. Het is goed wonen in de gemeente Zuidplas. Onze gemeente ligt midden in de randstad, bestaat uit dorpen en buurtschappen en een groot buitengebied. We willen een gemeente zijn waar iedereen de ruimte heeft om zichzelf te zijn en mee kan doen in de samenleving. We willen dat mensen zich veilig en op hun gemak voelen in onze gemeente.

Andere beleidsterreinen

Het veiligheidsdomein staat de komende jaren voor een aantal grote maatschappelijke opgaven. Daarnaast speelt veiligheid ook een rol bij andere opgaven en onderwerpen binnen de gemeentelijke organisatie, waarvan de regie bij andere teams is belegd. Denk hierbij aan verkeersoverlast, informatiebeveiliging, beheer openbare ruimte, inclusiviteit en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het team Veiligheid werkt nauw samen met de betrokken teams aan die opgaven en onderwerpen.

Communicatie

We willen een transparante overheid zijn. We communiceren over wat we doen. Bijvoorbeeld over uitgevoerde integrale controles en resultaten van de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Maar ook over wat we doen met meldingen van inwoners/ondernemers. We communiceren ook met regelmaat over de verschillende thema's, zodat inwoners/ondernemers weten wat het is en wat zij kunnen doen. We sluiten hierbij zoveel als kan aan bij landelijke campagnes. We gaan hiervoor op vaste momenten communiceren.

Financiën

In de gemeentebegroting die jaarlijks wordt vastgesteld staan de financiële kaders voor het veiligheidsbeleid. Deze financiële kaders bepalen het ambitieniveau en de mate waarin projecten en werkzaamheden kunnen worden ontwikkeld en uitgevoerd om de veiligheid te borgen en vergroten. Het uitgangspunt van het Integraal Veiligheidsplan is. Hierbij wel de kanttekening dat tegelijk met het opstellen van dit plan ook het Herstelplan met bezuinigingsmaatregelen is opgesteld. De uitkomsten van het Herstelplan kunnen gevolgen hebben voor de ambities van het Integraal Veiligheidsplan 2023–2026.

Leeswijzer

Elk hoofdstuk beschrijft een geprioriteerd thema. De hoofdstukken zijn opgebouwd volgens een vaste structuur. In ieder hoofdstuk lichten we een thema toe: wat houdt het thema in en hoe gaat het in onze gemeente. Vervolgens vertellen we wat we willen bereiken binnen dit thema wat we gaan doen om dit te bereiken. Dit kunnen nieuwe projecten zijn, maar ook bestaande projecten. Tot slot eindigt ieder hoofdstuk met wat inwoners en ondernemers zelf kunnen doen. Veiligheid is van ons samen!

Uitgangspunten

1. We werken dorpsgericht

We werken dorpsgericht aan veiligheid van onze inwoners en ondernemers. Dit betekent dat we kijken naar wat speelt in de dorpen. We werken hiervoor samen met ketenpartners en juist ook met onze inwoners en ondernemers. Zij weten zelf heel goed wat er speelt in hun woon- en leefomgeving.

2. We zetten in op het vergroten van weerbaarheid en het vergroten van zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers

Onze inwoners en ondernemers mogen van ons en onze partners verwachten dat we ons inzetten op veiligheid. Maar ook zij zelf zijn belangrijk in de aanpak van veiligheid. We bieden daarom kennis aan over verschillende veiligheidsthema's. Juist ook voor inwoners en ondernemers, zodat ze weten wat ze zelf kunnen doen.

3. We willen aan de voorkant komen van de problematiek. Preventie en vroegsignalering heeft de voorkeur op achteraf reageren; maar waar nodig treden we repressief op.

Een volledig pakket van maatregelen maakt het beleid effectiever. We kijken naar hoe we problemen kunnen aanpakken door er op tijd bij te zijn (vroegsignalering) en grijpen in als dit nodig is. We verbinden zorg en veiligheid voor het bieden van hulp. We streven naar een goede balans van interventies.

4. We werken integraal, samen met onze partners

We werken samen met onze partners. Iedereen werkt en denkt vanuit zijn eigen expertise. Door samen te werken, bundelen we deze kennis en komen we tot de beste aanpak tegen (het gevoel van) onveiligheid. Door samen te werken kunnen we een combinatie maken van verschillende instrumenten, zoals bestuursrecht- en strafrechtelijk, op het gebied van zorg of burgerlijk recht.

5. We willen onze informatiepositie versterken en werken waar nodig data- en informatiegestuurd.

De fysieke en digitale leefwereld raken meer en meer met elkaar verweven. Het wordt daardoor steeds belangrijker om een goede informatiepositie te hebben. Door het beter benutten van beschikbare data uit verschillende informatiebronnen kunnen we betere keuzes maken en zorgen we ervoor dat we de juiste maatregelen kunnen nemen. Goede informatiedeling met partners, is hierbij belangrijk. We doen dit binnen de geldende wet- en regelgeving, zoals de Wet Politiegegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

6. We hebben oog voor de menselijke maat in alle veiligheidsvraagstukken.

In elke situatie maken we een zorgvuldige afweging van wat noodzakelijk en evenredig is. We werken vanuit de bedoeling en kijken hierbij goed naar de menselijke maat. De integrale aanpak is de basis voor onze vraagstukken. Het leveren van maatwerk is hierbij belangrijk.

7. We passen onze plannen aan als crises dit vragen van ons

We zien dat crisisbeheersing steeds vaker ingezet wordt bij crises als de opvang van vluchtelingen en Covid-19. De gevolgen van crises kunnen ook leiden tot een toename van maatschappelijk ongenoegen, onrust en eventueel zelfs verstoringen van de openbare orde. Dit vraagt een andere inzet op de doelen uit dit Integraal Veiligheidsplan.

Buurt en Veiligheid

Veiligheidsbeleving is de manier waarop mensen veiligheid ervaren. Dit gevoel van veiligheid kan op verschillende manieren beïnvloed worden. Inwoners kunnen zich bijvoorbeeld onveiliger voelen na een aantal woninginbraken in dezelfde straat binnen korte tijd. Maar ook door (jeugd)overlast, een grote brand of wangedrag in het verkeer. Ook spanningen in de samenleving, bijvoorbeeld door crises als Covid-19, de oorlog in Oekraïne en de stikstofcrisis, kunnen een negatieve invloed hebben op het veiligheidsgevoel. Polarisation, discriminatie en een dalend vertrouwen in de overheid komen meer dan voorheen voor.

Sociale cohesie in de buurt, dat wil zeggen hoe inwoners zelf en met anderen betrokken zijn in hun buurt en het thuis voelen in de buurt, dragen juist bij aan een positief veiligheidsgevoel. Ook het mee kunnen doen in de samenleving is belangrijk. Een sociaal sterke samenleving is beter bestand tegen negatieve invloeden.

In de gemeente Zuidplas zien we een blijvende daling in traditionele vormen van criminaliteit zoals

‘Samen met onze partners werken we aan een verkeersveilig Zuidplas. Actieve betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers is daarbij onmisbaar. Samen werken we aan een veilige leefomgeving.’

Wethouder Daan de Haas, o.a. Verkeer en Vervoer

in het aantal woninginbraken en fietsendiefstallen. Tegelijkertijd zien we juist dat ondermijnende criminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit toenemen. Ook de negatieve effecten hiervan baren zorgen. Het excessieve geweld dat de georganiseerde misdaad met zich meebrengt is meer aanwezig in onze samenleving. Om deze vormen van criminaliteit goed aan te pakken is ervoor gekozen om dit als aparte thema's in dit Integraal Veiligheidsplan op te nemen. We verwachten niet dat de traditionele criminaliteit helemaal gaat verdwijnen en daarom zal inzet hierop nodig blijven.

Uit de Veiligheidsmonitor 2021 blijkt dat inwoners in Zuidplas hun veiligheid met een 7,4 waarderen. Dit is hoger dan het gemiddelde cijfer dat inwoners in Nederland geven. Inwoners voelen zich dus over het algemeen veilig in Zuidplas en dat willen we graag behouden. Als het gaat om overlast, ervaart ongeveer 30% van de inwoners overlast van het verkeer. In de Veiligheidsmonitor zijn aan inwoners vragen gesteld over hoe zij hun relatie met buurtbewoners ervaren. Hierover is een schaalscore voor sociale cohesie berekend. Uit de Veiligheidsmonitor 2021 blijkt dat deze schaalscore onder de inwoners van 18 jaar en ouder 6,7 is. Landelijk is dit een 6,4. Wel krijgen we signalen dat de afstand tussen jongeren en de overheid groter wordt.

Wat willen we bereiken?

- We zorgen voor een afname van ernstige overlast in de openbare ruimte.
- We verbeteren onze aanpak tegen woonoverlast.
- De objectieve veiligheid is in 2026 verbeterd ten opzichte van 2022
- Het veiligheidsgevoel wordt in 2026 niet lager gewaardeerd dan een 7.
- De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2024.
- We hebben een crisisorganisatie die opgeleid en getraind is om goed op te kunnen treden tijdens grote incidenten, rampen en crises.

Hoe gaan we dit doen?

We bevorderen inclusiviteit. We vinden het belangrijk dat er voor iedereen ruimte is en iedereen mee kan doen. Dit zorgt namelijk voor een sociaal en sterke samenleving. We hebben een Lokale Inclusie-Agenda ontwikkeld die we uitvoeren. Er komt een klankbordgroep die jaarlijks activiteiten uit deze agenda kiest om op te pakken. Dit doen we naast activiteiten zoals Zuidplas verbindt! De sociaal makelaars van **Stichting ZO!** zetten in op het versterken van sociale cohesie en participatie in netwerken van inwoners. Voorbeelden zijn de kerstbomenactie en het buurtbudget.

Aandacht voor jongeren

We hebben speciale aandacht voor jongeren. We willen met de Jongerenraad en via de scholen in gesprek met jongeren komen en blijven over wat hen bezighoudt, wat zij zien en wat zij nodig hebben. We willen in ieder geval inzetten op het weerbaarder en veerkrachtiger maken van jongeren. Weerbare en veerkrachtige jongeren zijn bestand tegen negatieve invloeden door polarisatie en bijvoorbeeld radicalisering. Hier wordt bij het thema Jeugd & Veiligheid op ingegaan. Daarnaast is actief burgerschap belangrijk. Scholen hebben hierin een verantwoordelijkheid. In de Lokale Inclusie-Agenda wordt hier verder op ingegaan.

GOEDE BUREN BETERE BUURTEN

Binnen het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden wordt de landelijke aanpak radicalisering en extremisme uitgevoerd. We volgen het actuele Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland. Mocht het nodig zijn dan passen we onze acties daarop aan. We zorgen dat we goed weten wat er speelt in Zuidplas als het gaat om polarisatie, radicalisering en extremisme en hoe we daarmee om kunnen gaan.

Buurtbemiddeling

Het aanpakken van woonoverlast is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, woningbouwcorporaties, politie en buurtbewoners. Ook organisaties vanuit de zorg kunnen hierbij betrokken zijn. We gaan een integrale aanpak van woonoverlast opstellen, waarin staat wat deze verantwoordelijkheid betekent en wat er van iedereen verwacht wordt. Een onderdeel van deze aanpak is in ieder geval Buurtbemiddeling. Buurtbemiddeling is al jaren actief in de gemeente Zuidplas. Buurtbemiddeling bestaat uit daarvoor opgeleide vrijwilligers die worden ingezet om te adviseren of te bemiddelen in kwesties waarbij inwoners overlast ervaren van hun buren. Daarnaast starten we ook op grond van de Wet goed Verhuurderschap (WgV) een Meldpunt.

Handhaven

Het team Handhaving is uitgebreid in 2023. Het team Handhaving gaat onder meer aan de slag met de Top 5 overlast en ergernissen in onze gemeente. De Top 5 overlast en ergernissen is dynamisch en komt tot stand op basis van meldingen van onze inwoners en ondernemers, eigen bevindingen en signalen van partners. Onderwerpen die in elk geval voortdurend aandacht krijgen zijn onder meer jeugdoverlast en vervuiling in de buitenruimte. Hier kunnen integrale acties met partners, zoals Staatsbosbeheer, jongerenwerk en politie uit voortvloeien. Bij het thema Jeugd & Veiligheid wordt verteld hoe we jeugdoverlast willen aanpakken.

We hebben een regionaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2022 - 2024 en een lokaal uitvoeringsprogramma. Het lokale uitvoeringsprogramma bevat net als het regionale programma drie pijlers: inrichting wegen, handhaving en educatie/voorlichting. Bij de uitvoering van het programma wordt samengewerkt tussen de verschillende domeinen binnen de gemeente en partners zoals politie en Veilig Verkeer Nederland.

Dorpshandhavers

We starten met dorpshandhavers. Ieder dorp krijgt een vaste handhaver als aanspreekpunt, de dorpshandhaver. Tijdens afwezigheid van de dorpshandhaver, zijn de andere handhavers achtervang op de hoogte van wat speelt in de wijk en heeft korte lijnen met de interne organisatie en partners, maar vooral ook met inwoners. Hierdoor is de dorpshandhaver ook de ogen en oren van de wijkagent. De dorpshandhaver werkt nauw samen met bewoners en ondernemers om de objectieve en subjectieve veiligheid te verhogen. Daarbij kan indien nodig snel geschakeld worden met de juiste partners. Een voorbeeld van een interne partner is de dorpsregisseur. Uiteraard blijven de handhavers wel in alle dorpen komen.

BuurtpreventieApp

In onze gemeente zijn inwoners actief in buurtpreventieteam en BuurtApps. Inwoners houden met elkaar hun wijk in de gaten en melden verdachte situaties bij de politie. Buurtpreventieteam en de BuurtApps leveren een belangrijke bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid in de buurt. De looproutes door buurtpreventie kunnen onveilige situaties voorkomen of in ieder geval sneller signaleren. Wij gaan de samenwerking tussen gemeente, de coördinatoren buurtpreventie, dorpshandhaver en wijkagent versterken. Dit doen we door de informatie-uitwisseling waar mogelijk te verbeteren en gezamenlijke preventieve acties uit te voeren en de zichtbaarheid op straat te

Veiligheidsconferentie 2023. De conferentie stond in het teken van het Integraal Veiligheidsplan

vergroten. We ondersteunen de teams en buurtapps met een trainingsaanbod en wervingsacties, zodat zij op volle sterkte kunnen blijven.

Op plekken waar de openbare orde ernstig wordt verstoord of kans op ernstige verstoring aanwezig is, zetten we flexibel cameratoezicht in. Cameratoezicht kan een goede aanvulling zijn op bijvoorbeeld meer toezichthouders in de wijk. Het is daarom een sluitstuk van onze aanpak. We gaan hiervoor ons beleid cameratoezicht actualiseren.

We gaan onze gemeentelijke en intergemeentelijke crisisorganisatie verder professionaliseren. Intergemeentelijke samenwerking wordt versterkt. De leden uit de crisisorganisatie worden opgeleid en krijgen oefeningen aangeboden. Dit doen we samen met de Veiligheidsregio.

Wat kunnen ondernemers/bewoners doen?

- Inwoners kunnen met hun buurtbewoners gebruik maken van het aanbod van Stichting ZO! om hun buurt te versterken.
- Inwoners kunnen zich aanmelden bij Buurtpreventieteams of Buurtapps in hun wijk via www.zuidplasveilig.nl/
- Inwoners die zich gediscrimineerd voelen kunnen dit melden op onze website.
- Bij het ervaren van woonoverlast kunnen inwoners buurtbemiddeling inschakelen. Meer informatie kunnen zij vinden op: <https://www.kwadraad.nl/buurtbemiddeling/>
- Inwoners kunnen ook zelf vrijwilliger worden bij buurtbemiddeling.
- Inwoners kunnen meer informatie vinden over wat te doen bij een ramp of crisis op www.denkvooruit.nl.
- Verkeersonveilige situaties melden op onze website of bij Veilig Verkeer Nederland via de website: www.participatiepunt.vvn.nl.
- Heb je zorgen over iemand met extreme denkbepelden en radicalisering, meld dit dan zo snel mogelijk. Dit kan bij de gemeente via telefoonnummer 0180 – 330 300 of bij de politie via telefoonnummer 0900-8844. Je kunt je zorgen ook doorgeven bij het Meld Misdaad Anoniem: <https://www.meldmisdaadanoniem.nl/anoniem-melden>.

Ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit is moeilijk zichtbaar. Het speelt zich af in de luwte, maar heeft een grote impact op de rechtstaat en onze samenleving. Criminelen hebben de bovenwereld nodig voor hun illegale activiteiten en maken hiervoor gebruik van legale structuren. Het kan gaan om financiële dienstverleners die gebruikt worden voor het witwassen van geld. Maar het gaat vaak ook om logistieke voorzieningen en het gebruik van de overheid als vergunningverlener en subsidieverstrekker. Ondermijning komt in veel verschillende vormen voor. Het gaat bijvoorbeeld over grootschalige handel in en productie en smokkel van hard- en softdrugs, vastgoedfraude, het witwassen van geld, mensenhandel en – uitbuiting.

Ondermijnende criminaliteit tast de veiligheid en stabiliteit van onze samenleving ernstig aan. De wereld achter de handel en productie van verdovende middelen brengt bijvoorbeeld extreem geweld met zich mee. Denk hierbij aan vuurwapengeweld en aan het plaatsen van

‘Dumpingen van drugsafval zoals chemicaliën en lachgascontainers vormen een groot gevaar voor mens en natuur.

Het opruimen hiervan kost ons als samenleving heel veel geld.’

Wethouder Wybe Zijlstra, o.a. Duurzaamheid en Milieu

explosieven op plekken waar onschuldige inwoners het slachtoffer kunnen zijn. Het geweld veroorzaakt door georganiseerde criminaliteit vindt dan ook zijn weg naar de straat en de openbare ruimte in zijn geheel.

Ook in Zuidplas zien we deze vormen van ondermijnende criminaliteit. Grootschalige hennepcultuur en de productie en distributie van grote partijen harddrugs waaronder cocaïne zijn hier enkele voorbeelden van. In onze dorpen zijn ook drugslabs of grote partijen chemicaliën bedoeld voor de productie van harddrugs en meer dan eens vuurwapens aangetroffen. Het laat zien dat Zuidplas kwetsbaar is voor ondermijnende criminaliteit. Onze ligging aan open water en vlakbij snelwegen en grote steden spelen hierin een belangrijke rol. En we weten dat het buitengebied, in het algemeen, kwetsbaar is voor ondermijnende criminaliteit. Maar we weten ook dat andere locaties of branches kwetsbaar kunnen zijn.

Wat willen we bereiken?

- We gaan door met de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit samen met onze ketenpartners.
- We zetten actief in op het voorkomen van drugscriminaliteit en de negatieve effecten ervan. Dit doen we door minimaal eens per drie maanden een integrale controle uit te voeren. Minimaal 95% van de overtreders krijgt een bestuurlijke maatregel opgelegd.

- We brengen risicolocaties, verdachte situaties en branches in beeld en maken een aanpak voor de bestrijding ervan. Dit doen we projectmatig, samen met onze partners.
- We vergroten de weerbaarheid van ondernemers en kwetsbare jongeren.
- We vergroten de meldingsbereidheid bij ondernemers en inwoners.
- We vergroten de bewustwording en kennis bij onze partners en de interne organisatie.

Hoe gaan we dit doen?

We organiseerden de afgelopen jaren al met regelmaat succesvol integrale controles met onze partners. Tijdens deze controles troffen we ook regelmatig ondermijnende criminaliteit aan, zoals drugslaboratoria en hennepplantages. We legden de overtreeders waar mogelijk een bestuurlijke maatregel op. De komende jaren gaan we hiermee verder. We organiseren minimaal iedere drie maanden een integrale controle en grijpen in bij overtredingen.

We willen meer zicht krijgen op het ontstaan van problemen zodat we ze kunnen voorkomen. Hiervoor starten we preventiecampagnes en verbeteren van onze informatiepositie. We willen weten waar kwetsbaarheden zijn. De komende jaren brengen we in ieder geval ons buitengebied verder in beeld. Hierdoor kunnen we een gerichte aanpak ontwikkelen, met als doel ondernemers en inwoners bewust te maken van de risico's van ondermijning om zich hier beter tegen te kunnen weren. Dit doen we samen met onder andere het [Regionaal Informatie- en Expertisecentrum \(RIEC\) Den Haag](#), politie, Platform Veilig Ondernemen van het [Centrum voor Criminaliteitspreventie en veiligheid \(CCV\)](#), provincie Zuid-Holland, [LTO Noord](#) en de Glas- en Tuinbouworganisatie. We gaan ook de samenwerking met en tussen ondernemers op bedrijventerreinen verbeteren. Een goede samenwerking draagt bij aan het veilig houden van een bedrijventerrein. Ondernemers kunnen elkaar bijvoorbeeld makkelijker vinden om ervaringen en kennis uit te wisselen of elkaar te waarschuwen bij verdachte situaties.

ot slot is ook een belangrijk onderdeel van de aanpak van drugscriminaliteit het voorkomen van drugsgebruik. Het gebruik van drugs zorgt namelijk ook voor het in stand houden van het aanbod en dus drugscriminaliteit. Bij de thema's Jeugd & Veiligheid en Zorg & Veiligheid wordt dit dan ook als prioriteit benoemd.

In 2022 is het Beleid Aanpak mensenhandel in Zuidplas vastgesteld. In dit beleid staat wat we gaan doen tegen arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting. We hebben een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld. De komende jaren wordt het beleid uitgevoerd onder regie van de aandachtsfunctionaris. We gaan onder andere werken aan verbetering van onze informatiepositie en uitbreiding van ons netwerk. Ook gaan we onze medewerkers opleiden, zodat zij signalen herkennen en weten wat zij moeten doen. Daarnaast richten we met andere gemeenten en het [RIEC](#) een intergemeentelijk prostitutieteam op om toezicht op de seksbranche uit te voeren.

Bij overtredingen treden we op. En we zorgen ook dat slachtoffers de zorg krijgen die ze nodig hebben. Hiervoor werken we samen met het [Veiligheidshuis Hollands Midden](#) en [Kennis- en expertisecentrum sekswerk en mensenhandel SHOP](#). In 2024 voeren we een tussenevaluatie uit.

Inwoners hebben ook een belangrijke rol in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We willen hen meer bewust maken van wat ondermijnende criminaliteit is, wat de gevolgen ervan kunnen zijn en wat de rol van inwoners kan zijn. Inwoners en ondernemers kunnen signalen melden. Daarbij willen we de meldingsbereidheid vergroten. We gaan de komende jaren daarom meer communiceren over wat deze signalen zijn en bij wie deze gemeld kunnen worden. Daarnaast communiceren we ook, als dit kan, over wat er met de meldingen is gedaan.

Wat kunnen ondernemers/bewoners doen?

- Inwoners en ondernemers die meer informatie over signalen willen, kunnen kijken op:
<https://www.nietondermijnneus.nl/signalen/>
- Inwoners en ondernemers die een vreemde situatie zien en het niet vertrouwen, kunnen dit melden bij de gemeente via 0180-330300, politie (0900-8844 of 112 bij spoed) of [meld misdaad anoniem](#).
- Slachtoffers van mensenhandel kunnen aan [SHOP](#) hulp vragen.

Help Nederland veilig.

MELD MISDAAD ANONIEM

0800-7000 | meldmisdaadanoniem.nl

Digitale Veiligheid

Onze samenleving digitaliseert: Er wordt steeds vaker gekocht bij online winkels of via online marktplaatsen. Maar ook andere (financiële) zaken en diensten worden steeds vaker online geregeld door inwoners, ondernemers en publieke instellingen. Ontwikkelingen gaan razendsnel, zoals bijvoorbeeld A.I. (Artificial Intelligence). A.I. is de mogelijkheid van een machine om mensachtige vaardigheden te vertonen – zoals redeneren, leren, plannen en creativiteit. Helaas vindt steeds vaker criminaliteit online plaats. Digitale criminaliteit verandert daardoor ook erg snel: van WhatsAppfraude en fraude via online marktplaatsen naar helpdeskfraude en diefstal van cryptomunten. Uit het onderzoek van de Veiligheidsmonitor onder inwoners van gemeente Zuidplas blijkt dat 19% slachtoffer was van online criminaliteit. Inwoners geven aan dat zij met name slachtoffer zijn geweest van online oplichting/fraude of gehackt zijn. Echter niet iedereen meldt dit of doet aangifte hiervan bij de politie. In 2022 kwamen er bij de politie 223 meldingen over digitale criminaliteit. Dit was iets lager dan het gemiddelde van de drie jaar daarvoor (266).

Bedrijven en overheidsorganisaties, kunnen ook te maken krijgen met cybercriminaliteit. Gijzelsoftware is op dit moment een grote dreiging en heeft grote impact op bedrijven of organisatie als zij hiervan de dupe zijn. Ook hacken, malware en phishing komen veel voor. Als het misgaat is de impact enorm. De financiële schade loopt jaarlijks in de miljoenen euro's.

Daarnaast worden sociale media en online platformen steeds vaker gebruikt bij (het oproepen tot) het verstoren van de openbare orde. De bevoegdheden van de burgemeester sluiten nog niet goed aan op deze digitale ontwikkelingen. Er zijn bijvoorbeeld nog geen online bevoegdheden.

Wat willen we bereiken?

- Inwoners en ondernemers zijn voortdurend bewust van de risico's van cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit. Hierdoor voorkomen we slachtofferschap maar ook daderschap.
- De informatieveiligheid in onze eigen organisatie voldoet aan de normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Hoe gaan we dit doen?

We gaan vooral door met het vergroten van bewustwording. Hierbij hebben we aandacht voor verschillende doelgroepen: ondernemers, jongeren en ouderen. We werken hiervoor samen met de verschillende afdelingen binnen de gemeente Zuidplas en met onze partners. Waar het kan, maken we gebruik van bestaande structuren. Zo heeft ook op regionaal niveau digitale veiligheid prioriteit en werkt een regionale werkgroep aan een aanpak. We sluiten aan bij deze regionale aanpak, zodat producten van deze werkgroep ook lokaal ingezet kunnen worden. We zorgen ervoor dat deze aansluiten bij de doelgroep. De vorm van voorlichting voor jongeren zal bijvoorbeeld anders zijn dan voor ouderen.

Voor ondernemers organiseren we onder andere bijeenkomsten over cybercrime. Dit doen we samen met het Platform Veilig Ondernemen van het CCV. We zijn aangesloten bij de lokale Alliantie Financieel Veilig Ouder Worden. Deze alliantie organiseert onder andere bijeenkomsten voor ouderen, met uitleg over bijvoorbeeld digitale oplichting, hoe dit kan gebeuren en hoe dit voorkomen kan worden. De politie en Bureau Halt bieden via de scholen voorlichting aan om hen digitaal weerbaar te maken. Wijkagenten maken hiervoor ook gebruik van het [Mobiel Media Lab](#). Daarnaast kunnen jongeren in het basisonderwijs meedoen aan Hackshieldn een online game die ze op speelse wijze bewust maakt van cybercriminaliteit.

De politie zet niet alleen wijkagenten op straat in maar ook in de online wereld. Deze digitale wijkagenten doen onderzoek naar gedigitaliseerde criminaliteit, en zijn ook online aanwezig, zodat ze weten wat daar leeft. Daarnaast geven ze ook voorlichting, online en fysiek. De digitale wijkagent geeft bijvoorbeeld samen met collega's voorlichting op scholen over sexting en digitaal pesten. De verwachting is dat in 2023 de digitale wijkagent start in het wijkteam Waddinxveen/Zuidplas.

Onze partners, zoals het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie, ontwikkelen met regelmaat campagnes. Voorbeelden zijn de verschillende campagnes van "Maak het ze niet te makkelijk". We delen deze campagnes via onze communicatiekanalen.

Landelijk zijn er ontwikkelingen waar het gaat om de bevoegdheden van de burgemeester bij (dreigende) digitale incidenten of online opruiing. Op dit moment sluiten de bevoegdheden van de burgemeester nog onvoldoende aan bij de digitale incidenten. We volgen daarom de ontwikkelingen op dit thema.

Als gemeente willen we het goede voorbeeld geven. In het collegeprogramma staat dat uiterlijk op 1 januari 2025 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) volledig is geïmplementeerd. Eén van de actiepunten

"Ondernemers, vergroot je kennis over digitale veiligheid!"

Wethouder Jan Willem Schuurman, o.a. Economie, Werk & Inkomen

is dat we starten met een bewustwordingscampagne voor de interne organisatie. Ieder jaar wordt via de rapportage ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) verantwoording afgelegd over de informatiebeveiliging.

Wat kunnen ondernemers/bewoners doen?

- Inwoners kunnen zelf hun kennis over digitale veiligheid vergroten. Zij kunnen bijvoorbeeld gratis diverse cursussen doen. De bibliotheek biedt cursussen aan. Maar ook via websites als veiligbankieren en zo werkt fraude kunnen inwoners gratis cursussen volgen. Op de website www.veiliginternetten.nl kunnen inwoners ook informatie vinden.
- De bibliotheek biedt een Informatiepunt Digitale Overheid aan. Inwoners kunnen tijdens het spreekuur met hun vragen over de digitale diensten van de overheid terecht.
- Inwoners en ondernemers die slachtoffer worden, adviseren we om aangifte te doen.
- Ondernemers kunnen op bijvoorbeeld de website van [digital trust center](http://digitaltrustcenter.nl) informatie vinden over digitaal veilig ondernemen.
- Gastuinbouw bedrijven kunnen, zich aansluiten bij [CW Greenport](http://CW.Greenport.nl).

Jeugd & Veiligheid

Het gaat goed met meeste kinderen en jongeren in Zuidplas. Ze groeien op in een veilige omgeving. We vinden het belangrijk dat jongeren elkaar ook in de openbare ruimte kunnen ontmoeten. Bij het opgroeien hoort ook het opzoeken van de grenzen van het toelaatbare, dit kan soms door omwonenden als overlastgevend worden ervaren. Overlast is een subjectief begrip. Wat voor de ene inwoner overlast is, hoeft voor een andere inwoner niet te zijn.

Tegelijkertijd zien we jongeren die over ieders grenzen heen gaan, bijvoorbeeld door (publieke) eigendommen te vernielen, winkeldiefstal of middelengebruik.

De wereld van de jongeren vindt voor een groot gedeelte online plaats. Dat is door de jaren heen sterk veranderd. Jongeren zijn te vinden op veel verschillende social media-platformen en maken daar ook hun contacten. Dat hoeft niet tot problemen te leiden, maar kan wel gevaren met zich meebrengen. In de coronatijd was online contact voor jongeren de vorm van contact met vrienden die altijd was toegestaan en daarom voor jongeren belangrijk. Professionals zien toch ook de nadelen hiervan. Ze zien een verplaatsing van ongewenst gedrag dat eerst op straat plaatsvond naar de onlinewereld. Ook ontstaan nieuwe vormen van dader- en slachtofferschap. Jongeren worden bijvoorbeeld slachtoffer of dader van [sexting](#) en [money muling](#) (geldezel). Ze kunnen zelfs dader en slachtoffer tegelijkertijd zijn. Maar ook pesten, marktplaatsfraude en hacken komen helaas veel voor.

In 2020 en 2021 is in gemeente Zuidplas een duidelijke stijging te zien in het aantal meldingen van overlast door jongeren. Dit waren ook de jaren waarin veel mensen thuis waren door de in die tijd geldende coronaregels. En hoewel er in 2022 een daling was van het aantal meldingen, zien we wel dat de mate van overlast ernstiger wordt. We zien dat een toenemend aantal jongeren crimineel gedrag vertoont en daarbij op straat messen of soms andere wapens bij zich draagt. Daarnaast zien we een toename in het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Uit onderzoek van

de GGD blijkt dat in 2021 26% van de leerlingen uit het 2e en 4e jaar van het Voortgezet onderwijs recent alcohol had gedronken ten opzichte van 21% in 2019. In ditzelfde onderzoek staat ook dat er een stijging van 1,9% naar 3,4% wat betreft recent cannabisgebruik onder dezelfde doelgroep. Recent betekent in dit geval dat ze in de 4 weken voor het onderzoek dit genuttigd hebben. Jongeren vertellen dat het verschil in gebruik van middelen door meisjes en jongens steeds kleiner wordt.

Wat willen we bereiken?

- Bewustwording over jongeren die in de criminaliteit komen is vergroot.
- We voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terecht komen.
- We zetten actief in op het voorkomen van het gebruik van alcohol, tabak en drugs (bron: GALA).
- Inwoners ervaren minder overlast dan in 2020.

Hoe gaan we dit doen?

We voeren projecten en programma's uit gericht op vroegsignalering en preventie. Voorbeelden hiervan zijn Kansrijke Start, met als doel een kansrijke omgeving creëren voor kinderen tijdens de meest kwetsbare periode van hun leven; de eerste 1000 dagen. En opgroeien in een kansrijke omgeving, gericht op jongeren van 10 tot 18 jaar. Deze programma's zijn in eerste instantie opgestart vanuit het sociaal domein.

Ze dragen ook bij aan het voorkomen dat jongeren in het veiligheidsdomein terechtkomen. Vanaf 2024 gaan we werken aan een ketenaanpak in de regio.

We willen jongeren weerbaarder maken. Weerbare jongeren kunnen bijvoorbeeld groepsdruk en de verleidingen van de straat weerstaan. Het RIEC Den Haag ontwikkelde de aanpak [Dealbreakers](#) om te voorkomen dat jongeren de criminaliteit in gaan. Deze aanpak biedt kennis en interventies aan voor een preventieve jeugdaanpak. Bij deze interventies wordt onderscheid gemaakt in twee doelgroepen, namelijk jongeren tot en met 12 jaar en jongeren tot en met 18 jaar. We gaan onderzoeken of en hoe we bij deze aanpak kunnen aansluiten. We letten op dat het aanbod aanvullend is op het huidige aanbod voor beide doelgroepen. Daarnaast kijken we ook naar de rol van ervaringsdeskundigen, zoals van [Kernkracht](#). Jongeren geven aan dat voorlichting gegeven door ervaringsdeskundigen meer indruk maakt.

Tegelijkertijd willen we voorkomen dat jongeren alcohol en/of drugs gebruiken. Een integrale aanpak is belangrijk. In het **Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)** is de noodzaak ook als prioriteit benoemd. Hierbij geldt dat we ook het gebruik onder volwassenen terugdringen. We zorgen dat veiligheidsinterventies in het uitvoeringsprogramma van het GALA worden

'Samenwerking tussen Veiligheid en Zorg is essentieel om (vroegtijdig) problemen te signaleren en passende hulp te bieden.'

opgenomen. We letten erop dat maatregelen met betrekking op regelgeving en handhaving aanvullend zijn op de maatregelen op het gebied van educatie en vroegsignalering.

We willen de samenwerking met scholen, zowel basis- als voortgezet onderwijs, versterken op het gebied van veiligheid. We gaan dit doen door de samenwerking, via bestaande overleggen, beter te benutten. Eén van de aandachtspunten hierbij is een vroegtijdige signalering van problemen door scholen aan gemeente (vroegsignalering). We gaan de haalbaarheid van het convenant **veilig in en om de school** onderzoeken. Bureau Halt, jongerenwerk en politie geven op school voorlichting. De onderwerpen van de thema's sluiten aan bij het GALA, maar bijvoorbeeld ook bij Digitale Veiligheid.

We organiseren jaarlijks met onze partners een prépuberbeurs. Deze beurs is voor ouders/verzorgers met kinderen in de (pré)puberleeftijd met als doel hen bij te praten over de ontwikkeling van hun kinderen. Onderwerpen die besproken worden sluiten aan bij de onderwerpen die op dat moment actueel zijn en hoe je als ouder/verzorger hier mee om kunt gaan. Ouders/verzorgers kunnen tijdens deze beurs ook op een makkelijke manier in contact komen met de verschillende partners.

Wethouder Frans Klovert, o.a. Jeugd

Het Jeugd Preventie Team (JPT) biedt trajectbegeleiding aan jongeren tussen 8 en 18 jaar die in aanraking zijn gekomen met de politie of die vatbaar zijn om crimineel gedrag te ontwikkelen. Om juist ook te voorkomen dat jongeren de criminaliteit in gaan, kunnen ook de gemeente, zoals de leerplichtambtenaren, en andere partners meldingen doen bij het JPT.

Als er overlast op een locatie ervaren wordt, onderzoeken we met partners, zoals politie, jongerenwerk, handhavers en dorpsregisseur, wat de overlast is en welke aanpak nodig is. Dit geldt ook als er zorgen zijn om (een groep) jongeren. We gaan in gesprek met inwoners en jongeren. We werken met een vaste aanpak, zodat de betrokken partners en wij weten wat er van elkaar verwacht wordt. We bepalen met elkaar of een groepsaanpak of persoonsgerichte aanpak nodig is. Hierbij kijken we naar veiligheids- en zorginterventies. Daarnaast willen we de aanpak uitbreiden met een gebiedsgerichte aanpak.

Wat kunnen jongeren/ondernemers/bewoners doen?

- Jongeren tot 18 jaar kunnen over alles praten met de kindertelefoon.
- Voor jongeren ouder dan 18 jaar bij wie het even niet zo lekker gaat is er de alles oké lijn en de jongerencoach van Stichting ZO!
- Inwoners die overlast door jongeren ervaren, kunnen jongeren hierop aanspreken.
- Herhaalde, ernstige overlast kunnen inwoners melden bij de gemeente via 0180-330300, politie (0900-8844 of 112 bij spoed).

Zorg & Veiligheid

Er zijn steeds meer inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen. De problemen zijn vaak op meerdere leefgebieden, zoals bijvoorbeeld huisvesting, financiën en gezondheid. De oorzaken van deze problemen en de gevolgen lopen door elkaar heen. Ze zijn heel divers en hardnekkig. De problemen kunnen zo groot worden dat de personen een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen en overlast en veiligheidsproblemen veroorzaken. Het kan dan complex worden, omdat de personen zowel dader als slachtoffer kunnen zijn. Daarnaast krijgen deze vaak kwetsbare inwoners te maken met een overheid die ingewikkeld is en zorg die bij verschillende instanties georganiseerd is. Dit maakt ook dat een effectieve uitvoering voor professionals ingewikkeld is.

We zien de afgelopen jaren in Zuidplas een toename van het aantal meldingen bij de politie over personen met onbegrepen gedrag. In 2020 waren dit 136 meldingen, maar in 2022 206. Inwoners en professionals kunnen ook hun zorgen melden bij het Meldpunt Zorg en Overlast. Dit gebeurt bij zorgen die minder acuut zijn. Niet alleen in Zuidplas neemt het aantal meldingen toe. Landelijk is dit ook het geval.

'Niet weggijken, maar omkijken; Niet ik, niet zij, maar wij; Veiligheid is van ons allemaal.'

Suzanne Ruigrok, Clustermanager Uitvoering
Samenleving en Veiligheid

Soms vinden problemen achter de voordeur plaats, zoals huiselijk geweld. Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Omdat de problemen achter de voordeur plaatsvinden is het lastig om deze problemen zichtbaar te krijgen. Het aantal meldingen bij Veilig Thuis is, na een daling in 2020 en 2021, gestegen in 2022. Maar met 159 meldingen ligt dit aantal nog wel onder het aantal meldingen van 2020 (162). Een daling hoeft bij huiselijk geweld helaas niet altijd een verbetering te betekenen. Het kan ook inhouden dat geweld achter de voordeur blijft en daardoor niet zichtbaar is voor de buitenwereld.

Ook middelengebruik kan leiden tot veiligheidsproblematiek. Zoals al eerder gezegd vindt drugscriminaliteit plaats, doordat er vraag is naar drugs. Maar ook bij geweldsincidenten kan bijvoorbeeld alcohol- en/of drugsgebruik een rol spelen. Uit de evaluatie van de Wet Middenonderzoek bij geweldplegers blijkt bijvoorbeeld dat in ruim 30% van het aantal incidenten huiselijk geweld, sprake was van (een vermoeden van) middelengebruik.

Wat willen we bereiken?

- We maken onze inwoners bewust van signalen van huiselijk geweld of personen die onbegrepen gedrag vertonen en zorgen dat zij weten waar zij die signalen kunnen melden.
- We versterken de samenwerking tussen het veiligheids- en zorgdomein op beleidsmatig en uitvoerend gebied.
- We zetten in op het behouden en versterken van onze informatiepositie en kennisuitwisseling.
- Er is een netwerksamenwerking voor vroegsignalering alcoholproblematiek (bron: GALA).

Hoe gaan we dit doen?

We hebben de Lokale Samenwerkingsagenda 2022-2026 ‘Samen werken aan Zorg en Veiligheid’ vastgesteld. Deze agenda voeren we de komende jaren uit. In deze agenda zijn de thema’s kindermishandeling, personen met verward (onbegrepen) gedrag en mensenhandel als prioriteit benoemd. Mensenhandel staat vaak niet op zichzelf, maar is vaak verweven met andere vormen van ondermijnende criminaliteit. De aanpak van mensenhandel is om die reden opgenomen bij het thema Ondermijning.

In april 2022 is de pilot Wijk-GGD gestart in Zuidplas. De Wijk-GGD-er vindt en ondersteunt mensen die zorg nodig hebben, maar, om verschillende redenen, geen zorg krijgen. Hij legt actief contact met mensen die daar niet altijd zelf om vragen. De Wijk-GGD-er adviseert partners, werkt laagdrempelig. De Wijk-GGD-er zorgt ervoor dat ‘het systeem’ gaat rollen, juist ook bij ingewikkelde casuïstiek.

Daarnaast is als onderdeel van de pilot Wijk-GGD gestart met het organiseren van themasessies over personen met onbegrepen gedrag voor professionals. Deze sessies bieden professionals de mogelijkheid om kennis te vergroten over dit thema en te netwerken. We gaan onderzoeken hoe de samenwerking lokaal in de zorg- en veiligheidsketen verbeterd kan worden. Als het nodig is passen we processen aan en verbeteren we ons netwerk. We gaan bijvoorbeeld kijken naar welke structuren ingezet worden bij casuïstiek en of er een doorontwikkeling naar een AVE-systematiek nodig is. AVE is een “Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie” en heeft als doel om regievoering op complexe casuïstiek te organiseren. We zien ook de gevolgen voor de ambulancezorg en politie waar het gaat om de zorg en hulp bij personen met onbegrepen gedrag. We blijven op bestuurlijk niveau hier aandacht voor vragen.

Soms hebben mensen een combinatie van onbegrepen en gevaarlijk gedrag en werkt de reguliere behandeling niet voldoende. Deze mensen hebben een langdurige bemoeienis of (tijdelijk) beveiligde intensieve klinische zorg nodig. We hebben hiervoor onder andere de levenslooppaanpak die loopt via het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden.

Wijk-GGD'er Joost van Veen

We gaan door met onze aanpak om huiselijk geweld en kindermishandeling te stoppen. We zorgen dat inwoners en professionals beter in staat zijn te signaleren en melden. Risicofactoren die kunnen bijdragen aan huiselijk geweld en kindermishandeling worden aangepakt. We zien dat kinderen, die slachtoffer zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling, op volwassen leeftijd grotere kans hebben om dader of opnieuw slachtoffer te worden van geweldsdelicten. Daarom is het zo belangrijk om geweld in het gezin te voorkomen.

In het Integraal plan van aanpak **Lekker Fit Zuidplas!** werken we onder andere aan het terugdringen van alcohol- en middelengebruik. We zorgen dat veiligheidsinterventies hierin worden opgenomen.

Wat kunnen ondernemers/bewoners doen?

- Inwoners die huiselijk geweld vermoeden, kunnen voor meer informatie kijken op de website: <https://www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl/> of bij spoed de politie bellen op 112.
- Inwoners kunnen hun zorg om iemand in hun directe omgeving die mogelijk een gevaar is voor zichzelf of de omgeving melden bij het Meldpunt Zorg en Overlast. Bij acute en ernstige overlast kan de politie gebeld worden.

gemeente
Zuidplas